

DUCHOWNIK (9) *sb m*

o *prawdopodobnie jasne*.

sg N duchownik (1). ◇ *pl N* duchownicy (1). ◇ *G* duchownik(o)w (1). ◇ *D* duchownik(o)m (3).
◇ *A* duchownicy (1). ◇ *I* duchownicy (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

Ksiądz, kapłan, osoba duchowna (9) :

a. *W odniesieniu do duchownych chrześcijańskich, przeważnie jako ironiczne określenie duchownych rzymskokatolickich przez roznowierców (8) :* [*Papieźnik mowi*] á toż będzie miał Oćiec vbogi gotową fłużbę synowi fwemu/ z onych pieniędzy ktore wedle fźacunku Duchownik/ Hándlownik/ y Kmieć fłożą. *OrzRozm V3*; Bo iáko tám Michał ś. nie walczył zbroią żelázná ábo mieczem [...] ále iáko duch z duchem przetożby też y tym duchownikom/ zá iákie fię przedawáią/ duchownym fpořobem walczyć potrzebá: á nie ták iáko walczą. *CzechEp 99*; A kořcioł Rzymfki nie ták/ ktory vpátruie czás/ mieyfce/ ofoby/ nie wfzytkie⁸⁰ fię wfzytkim zwierzáiąc: áni wfzytkich dořkonálymi mieć chcąc/ ále fwoię tylko pořmárowáná Xięzą/ zá duchowniki wyřtáwiáiąc/ inne wfzytkie láiki/ y řwieckimi názywa. *NiemObr 88, 34, 155 [2 r.], 171.*

Wyrażenie: »rzymski duchownik« (1): Chriftufowe wybićie kupcow z kořciołá/ było wedle woley Bożey: miał zá fobą o tym prorocstwo/ iż to vczynić miał: przetoż też to wykonał. Ktorego iż Rzymfcy duchownicy nie máią: próżno ten przykład iego zá fobą ciągá. *CzechEp 49.*

b. *W odniesieniu do duchownych żydowskich (1) :* TÁk iákochmy s przodku fłyřzeli/ iż iuż o pátne fźło nędznym á niewiernym żydom/ á zwłáfczá onym duchownikom/ ktorzy mocámi á zwirzchnořciámi fwemi iuż byli ták opánowali ludzi *RejPos 283v.*

Synonimy: kapłan, ksiądz.

Cf **DUCHOWNY**